

พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคเหนือ

นางปาลีรัฐ พิทักษ์ทรงกิจ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

ศึกษานานาชาติ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

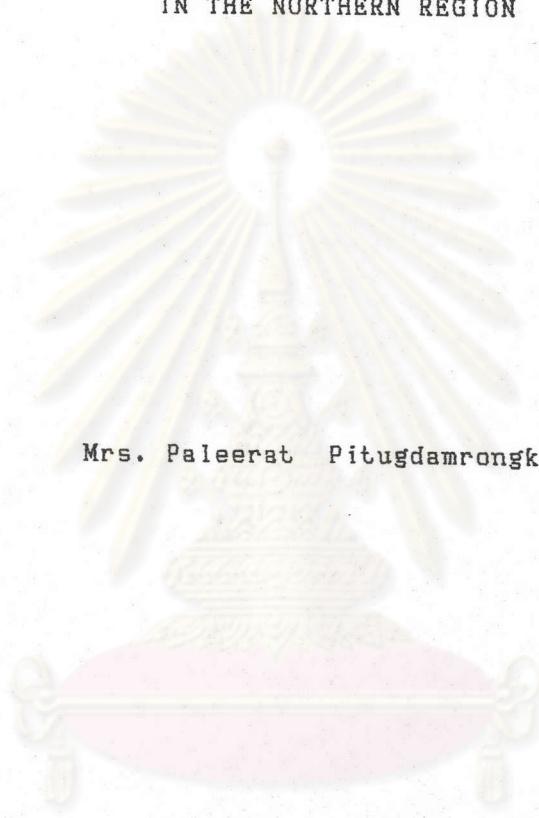
พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-115-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16746806

FOOD CONSUMPTION BEHAVIORS OF PRATHOM SUKSA SIX
STUDENTS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE
OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION
IN THE NORTHERN REGION

Mrs. Paleerat Pitugdamrongkij

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

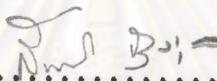
1995

ISBN 974-632-115-3

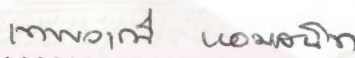

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคเหนือ
 โดย นางปาสีรัฐ นิตักษ์ดำรงกิจ
 ภาควิชา พลศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจัน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสูวรัตน)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวณี หอมสิน)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจัน)

 ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทินย์ศิริ กาญจนवासี)

 ..... กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ปาลีรัฐ พิทักษ์ดำรงกิจ : พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในภาคเหนือ (FOOD CONSUMPTION
BEHAVIORS OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS UNDER THE JURISDICTION OF THE
OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN THE NORTHERN
REGION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.รัชนี ขวัญบุญจันทร์, 126 หน้า. ISBN 974-632-115-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะและการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริโภคอาหาร
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในภาคเหนือ
และเพื่อเปรียบเทียบความรู้ ทักษะและการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนตามตัวแปรที่ตั้ง
ของโรงเรียน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในภาคเหนือ จำนวน 500 คน เป็นนักเรียนใน
โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล 250 คน และนักเรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล
หรือสุขาภิบาล 250 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 492 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.40 วิเคราะห์ข้อมูล
โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที"

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนมีความรู้ต่ำกว่า
เกณฑ์ขั้นต่ำในเรื่อง อาหารที่ช่วยให้กระดูกและฟันแข็งแรง อาหารหญิงหลังคลอด ประโยชน์ของผักและ
ผลไม้ที่มีสีเหลือง ปริมาณน้ำที่ร่างกายต้องการในหนึ่งวัน อาหารที่มีสารบอแรกซ์ นักเรียนในโรงเรียนที่ตั้ง
อยู่ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล และนักเรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล มีความรู้
เกี่ยวกับการบริโภคอาหารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนมีทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับดี นักเรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ใน
เขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล และนักเรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลมีทัศนคติเกี่ยวกับ
การบริโภคอาหารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับดี นักเรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่
ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล และนักเรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลมีการปฏิบัติ
เกี่ยวกับการบริโภคอาหารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... พลศึกษา .....
สาขาวิชา ..... สุขศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2537 .....

ลายมือชื่อผู้สมัคร .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม .....

C641629 : MAJOR HEALTH EDUCATION
KEY WORD: FOOD CONSUMPTION BEHAVIORS/STUDENTS/THE NORTHERN REGION/LOCATION OF SCHOOL

PALEERAT PITUGDAMRONGKIJ : FOOD CONSUMPTION BEHAVIORS OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN THE NORTHERN REGION.
THESIS ADVISOR: ASSO.PROF. RAJANEE QUANBOONCHAN, Ph.D., 126 pp.
ISBN 974-632-115-3.

The purposes of the research were to study and compare the knowledge, attitudes and practices concerning food consumption of Prathom Suksa Six students under the Jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission in the Northern Region. The independent variable was the school locations.

The questionnaires were mailed to 500 subjects. The subjects were divided into two groups, each group was composed of 250 students from schools inside and outside the municipal/sanitary areas. The questionnaires accounted for 98.40 percent were obtained and then analyzed in terms of percentages, means and standard deviations. A t-test method was also applied to determine the significant differences.

The findings were as follows:

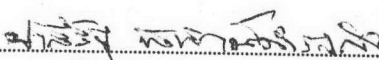
1. The students' knowledge was at the moderate level. Students' knowledge below standard were: food makes bone and teeth strong, food which suits for postpartum, the advantages of vegetables and yellow fruits, the amount of water that body wants per day and food contains borax. There were no statistically significant differences at .05 level on the knowledge of food consumption between students from schools inside and outside municipal/sanitary areas.
2. The students' attitudes were at the good level. There were no statistically significant differences at .05 level on the attitudes of food consumption between students from schools inside and outside municipal/sanitary areas.
3. The students' practices were at the good level. There were no statistically significant differences at .05 level on the practices of food consumption between students from schools inside and outside municipal/sanitary areas.

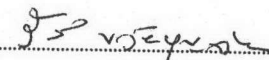
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....พลศึกษา.....

สาขาวิชา.....สุขศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2537.....

ลายมือชื่อนิติ..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..........

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนี ขวัญบุญจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้ข้อคิดเห็น ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์ประจำสาขาวิชาสุศึกษา ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจ แนะนำ ปรับปรุง และแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ได้รับความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดีจาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาทุกจังหวัด ในภาคเหนือ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และนักเรียนที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 34 โรงเรียน ตลอดจนได้รับความช่วยเหลือจากคุณเจริญรัตน์ โยธาวุฒิ คุณประเสริฐไชย สุขสอาด รวมทั้งผู้ให้ความช่วยเหลือท่านอื่นที่ไม่ได้กล่าวชื่อนามในที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของบิดามารดา และครอบครัวของผู้วิจัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปาลีรัฐ นัทธดำรงกิจ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ

บทที่

1	บทนำ	
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
	ขอบเขตของการวิจัย.....	5
	ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
	ข้อจำกัดของการวิจัย.....	6
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ.....	8
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ.....	15
	สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	20
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	20
	กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	20
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	22
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	58
บรรณานุกรม.....	85
ภาคผนวก.....	91
ประวัติผู้เขียน.....	126

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามอายุ เพศ ศาสนา บุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย การศึกษาของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง อาชีพของบิดา มารดาหรือผู้ปกครอง รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาหารกลางวันที่นักเรียนรับประทาน แหล่งความรู้ที่นักเรียนได้รับ.....	30
2 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน..	39
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของความรู้ เกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างนักเรียนในโรงเรียนในเขต และนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล.....	41
4 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน	45
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างนักเรียนโรงเรียนในเขตและนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล.....	47
6 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน..	51
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างนักเรียนโรงเรียนในเขตและนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล.....	53
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" โดยรวม ด้านความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างนักเรียนโรงเรียนในเขตและนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล.....	57